

NEYTENDAHEGÐUN

13. maí 2025
Málþing Matís um framtíð matvælaframleiðslu

Morgunblaðið

29. júní 1980

MORGUNBLAÐIÐ, SUNNUDAGUR 29. JÚNÍ 1980 47

Nýkomnir ávextir

Appelsínur aðeins Rauð epli
495 kr. kg. **865** kr. kg.

HAGKAUP

Reykjavík og Akureyri.

Engir millibír.
Árs ábyrgð
— 3 ár á myndlampe.

Tækin koma í gámum beint
frá framleiðanda.

Ekta viðarkassi
Palisander- Teck- Hnota

Verzlöð beint við fagmanninn,
það tryggir örugga þjónustu.

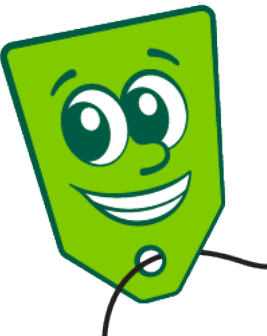
TOPP

Litsjónvarpstæki
á verði sem á sér ekki hliðstæðu

22"	656.000.-
Staðgr.	623.000.-
26"	733.500.-
Staðgr.	696.500.-

SMIÐJANINGI & SELLINGI
SJÓNVARPSVIRKINN
ARNARBAKKA 2
SÍMAN 71640

Staðan um 1980

Eldað frá grunni

- Lambakjöt
- Fiskur (ýsa)
- Mjólk og skyr
- Kartöflur

Heimild: Tímaraðir Hagstofunnar

https://px.hagstofa.is/pxen/pxweb/en/Atvinnuvegir/Atvinnuvegir__landbunadur__landframleidsla/LAN10202.px

Staðan um 1980

Eldað frá grunni

- Lambakjöt
- Fiskur (ýsa)
- Mjólk og skyr
- Kartöflur

Ár	Kjúklingur	Svínakjöt	Lambakjöt	Nautakjöt
1983	4,3 kg	4,9 kg	45,3 kg	8,8 kg

Morgunblaðið

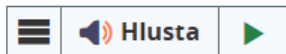
14. apríl 1989

Guðrún Guðlaugsdóttir ræðir við Laufeyju Steingrímsdóttur næringarefnafræðing

Þegar lýstur saman göngu-
um og nýjum sjónarmið-
um og allt stangast á verður afleið-
ingin ringulreið. Það er óskaplega
erfitt að vita ekki hvað maður á
að láta í sig. Sumir borða kannski
með vondri samvisku allskonar
matartegundir sem komist hafa í
fréttir vegna sagna um hugsanlega
óhollustu, og verður svo hreinlega
bumbult af of mikilli sektarkennd.
Þetta er ekki gott ástand. Stjórn-
völd hafa einhvern veginn skynjað
vandræði þegnanna í þessum efn-
um og hafa brugðið hart við. Þeir
ætla sér að höggva á hnútinn með
því að láta gera manneldiskönnun
mikla og móta stefnu í mataræði
landsmanna m.a. með tilliti til nið-
urstaða hennar. Það er Laufey
Steingrímsdóttir næringarefna-
fræðingur sem hefur yfirlit með
þessari könnun. Blaðamaður
Morgunblaðsins gekk einn daginn
upp í heilbrigðisráðuneyti á fund
Laufeyjar til þess að ræða um
mataræði Íslendinga við hana.

Endurskoðaðar ráðleggingar um mataræði

12. mars 2025

Embætti landlæknis birti í dag endurskoðaða útgáfu opinberra ráðlegginga um mataræði fyrir fullorðna og börn frá tveggja ára aldri.

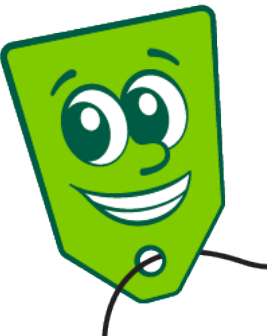
[Faghópur](#) á vegum embættisins vann að gerð ráðlegginganna sem byggja á bestu vísindalegu þekkingu á sambandi mataræðis og heilsu en einnig er tekið tillit til matarvenja þjóðarinnar. Ráðleggingar um mataræði voru fyrst gefnar út á Íslandi árið 1986 en síðan þá hafa þær verið endurskoðaðar fjórum sinnum. Þessi endurskoðun fylgir ávallt í kjölfar uppfærslu á [Norraenum næringarráðleggingum](#) þar sem hópur sérfræðinga fer kerfisbundið yfir rannsóknir á sviði næringar og heilsu.

Mikilvægt er fyrir almenning að hafa aðgang að traustum upplýsingum um mataræði, enda hefur það sem við borðum og drekkum mikil áhrif á heilsuna. Með því að fylgja

Þróun síðustu 40 ár

Ár	Kjúklingur	Svínakjöt	Lambakjöt	Nautakjöt
1983	4,3 kg	4,9 kg	45,3 kg	8,8 kg
2015	27,6 kg	21,0 kg	19,5 kg	14,1 kg
2022	30,7 kg	20,7 kg	14,9 kg	16,0 kg

Þróun síðustu 40 ár

Áhrif á neytendahegðun

Ferðalög: Íslendingar sækja matarmenningu út og flytja með heim

- Pizzur
- Burrito og taco
- Núðluréttir
- Kebab

Mexíkó og asísk áhrif hafa aukið neyslu á kjúklingi

Íbúasamsetning

EES samningur: frjálst flæði

- Vörur
- Fólk

Samgöngur

Tækni:

- Eldunaraðferðir
- Internet og samfélagsmiðlar

Heilsa og lífstíll:

- Innihald
- Vegan, grænmetisæta, pescetarían, flexitarían
- Kjötæta, ketó, paleó

Sjálfbærni:

- Innihald
- Uppruni

Verð:

- Tollar
- Virðisauki

Áhrif á neytendahegðun

Neytendahegðun mótask af fjölmörgum þáttum, þar á meðal menningu, aðgengi, upplýsingum og ekki síst ytri aðstæðum á borð við efnahagsástand.

Grunnþarfir (botn Maslow pýramídans):

- Matur sem orka til að lifa af

Þegar fjárhagur er þröngur beinist athyglin fyrst og fremst að því að uppfylla grunnþarfir – að eiga fyrir mat og nauðsynjum.

Þegar grunnþörfum er fullnægt, skapast rými fyrir meðvitaðri ákvarðanatöku um hvað við neytum, hvaðan maturinn kemur og hvernig hann er framleiddur og meðhöndlaður.

Munum borða öðruvísi eftir 40 ár heldur en í dag!

**Pældu aðeins
í Prísnum!**